

**Tabelaryczne zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem niniejszego projektu ustawy dostosowawczej
i projektowanych przepisów prawa polskiego**

**Dyrektywa PE i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków
stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich**

Dz. Urz. UE L. 168 s. 24 -32

Termin transpozycji: 20 lipca 2011 r.

PROJEKT ustawy
o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Projekt z dnia 08.09.2011

L p	Jedn. red.	Treść przepisu UE (dyrektywy)	Konieczność wdrożenia T/N	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*) 1	Obowiązujące przepisy w tym zakresie	Uwagi
1.	Art. 1	Przedmiot i zakres stosowania Niniejsza dyrektywa wprowadza zakaz zatrudniania nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich w celu zwalczania nielegalnej imigracji. W tym celu określa ona wspólne minimalne standardy dotyczące kar oraz środki, które mają być stosowane w państwach członkowskich wobec pracodawców naruszających ten zakaz.	N				
2.	Art. 2	Definicje					
3.	Art. 2 (2 a)	„obywatel kraju trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu i niebędącą osobą korzystającą ze wspólnotowego	T	Art. 1 ust. 2	Art.1 ust. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o cudzoziemcu rozumie się przez to cudzoziemca niebędącego: 1) obywatelem państwa członkowskiego UE; 2) obywatelem państwa członkowskiego	Art. 3 pkt 2 ust. o cudzoziemcach nie wprost ale poprzez definicję cudzoziemca (art.2)	

¹ Zastosowane w tabeli skróty dot. aktów prawnych:

ust. o promocji zatrudnienia - Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

ust. o PIP – Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy

ust. o PIT – Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

KK - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny

KW - ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń

KP – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy

KC - ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

KPC – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego

PZP – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych

SUS - ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

		prawa do swobodnego przemieszczania się, jak określono w art. 2 ust. 5 kodeksu granicznego Schengen;			Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) obywatelem Konfederacji Szwajcarskiej; 4) członkiem rodziny cudzoziemców, o których mowa w pkt 1-3, który do nich dołącza lub z nimi przebywa.	oraz wyjątków stosowanych wobec obywateli Unii i innych państw objętych zasadami swobodnego przemieszczania się.	
4.	Art. 2 (2 b)	„nielegalnie przebywający obywatel kraju trzeciego” oznacza obywatela kraju trzeciego obecnego na terytorium państwa członkowskiego, który nie spełnia lub przestał spełniać warunki pobytu lub zamieszkania w tym państwie członkowskim;	N				Wynika ze sformułowania przepisów projektowanej ustawy poprzez odniesienie do „przebywającego bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP” Ustawa o cudzoziemcach określa dokumenty uprawniające do pobytu na terytorium RP.
5.	Art. 2 (2 c)	„zatrudnienie” oznacza wykonywanie działalności obejmującej wszelkie formy pracy, regulowane na mocy prawa krajowego lub zgodnie z ustaloną praktyką, na rzecz pracodawcy albo pod jego kierownictwem lub nadzorem;	N			Art. 2 ust.1 pkt. 40 ust. o promocji zatrudnienia... definiuje pojęcie „wykonywanie pracy przez cudzoziemca”.	
6.	Art. 2 (2 d)	"nielegalne zatrudnianie” oznacza zatrudnianie nielegalnie przebywającego obywatela kraju trzeciego;	N				Ustawa o promocji zatrudnienia... szerszej definiuje „nielegalne wykonywanie pracy przez cudzoziemca”

							(art. 2 ust. 1 pkt. 14) oraz odmienie definiuje „nielegalne zatrudnienie” (art. 2 ust.1 pkt. 13). W związku z tym projektowanej ustawie stosuje się sformułowanie opisowe: „powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP”
7.	Art. 2 (2 e)	„pracodawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub każdy podmiot prawny, w tym agencję pracy tymczasowej, na rzecz których lub pod kierownictwem lub nadzorem których podejmowane jest zatrudnienie;	N			Art. 2 pkt.21b ust. o promocji zatrudnienia... definiuje „podmiot powierzający wykonywanie pracy przez cudzoziemca”	
8.	Art. 2 (2 f)	„podwykonawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub każdy podmiot prawny, którym powierzono wykonanie wszystkich lub niektórych zobowiązań wynikających z uprzednio zawartej umowy;	N				Nie ma potrzeby definiować, ponieważ stosuje się Polską Klasyfikację Działalności.
9.	Art. 2 (2 g)	„osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny posiadający taki status na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego, z wyjątkiem państw lub organów	N			Art. 33 i n. KC	

		publicznych sprawujących władzę państwową oraz z wyjątkiem międzynarodowych organizacji publicznych					
10	Art. 2 (2 h)	„agencja pracy tymczasowej” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która zgodnie z prawem krajowym zawiera umowy o pracę lub nawiązuje stosunek pracy z pracownikami tymczasowymi w celu skierowania ich do przedsiębiorstw użytkowników, aby tam wykonywali tymczasowo pracę pod ich nadzorem i kierownictwem;	N			Art. 18 ust. 1 pkt. 4 ust. o promocji zatrudnienia...	
11	Art. 2 (2 i)	„warunki szczególnego wyzysku” oznaczają warunki pracy, w tym warunki wynikające z dyskryminacji ze względu na płeć lub innego rodzaju dyskryminacji, w których występuje uderzająca dysproporcja w porównaniu z warunkami zatrudnienia pracowników zatrudnionych legalnie, co wpływa na przykład na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników i uchybia godności ludzkiej;	T	Art. 13	Art. 115 KK: § 24. Warunkami szczególnego wyzysku są warunki pracy, w tym warunki wynikające z dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, w których występuje rażąca dysproporcja w porównaniu z warunkami pracy osób, którym powierzono wykonywanie pracy zgodnie z prawem, co wpływa na zdrowie i bezpieczeństwo osób, którym powierzono wykonywanie pracy w takich warunkach, i uchybia ich godności ludzkiej;		
12	Art. 2 (2 j)	„wynagrodzenie nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich” oznacza płacę lub pensję i wszelkie inne świadczenia gotówkowe lub rzeczowe, które pracownik otrzymuje bezpośrednio lub pośrednio w związku ze swoim zatrudnieniem od swojego pracodawcy i które jest równorzędne z tym, które otrzymywaliby	N				

		porównywalni pracownicy w ramach legalnego stosunku pracy.					
13	Art. 3	Zakaz nielegalnego zatrudnienia					
14	Art. 3 (1)	Państwa członkowskie zakazują zatrudniania nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich.	N			Art. 120 ust. 1 w zw. art. 2 ust. 1 pkt. 14 ust. o promocji zatrudnienia... - przesłanki legalnego zatrudnienia cudzoziemca oraz sankcje w przypadku powierzenia nielegalnego wykonywania pracy cudzoziemcowi (wykroczenia zagrożone karą grzywny: od 3.000); Art. 264a § 1 KK – nie wprost	
15	Art. 3 (2)	Naruszenie tego zakazu podlega karom i środkom ustanowionym w niniejszej dyrektywie.	N				
16	Art. 3 (3)	Państwo członkowskie może zdecydować o niestosowaniu zakazu, o którym mowa w ust. 1, do nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich, których wydalenie wstrzymano i którzy są uprawnieni do podjęcia pracy zgodnie z prawem krajowym.	N				FAKULTATYWNY PL – nie stosuje. Opisana w tym przepisie sytuacja spełnia przesłanki pobytu tolerowanego. Jednak pobyt cudzoziemca posiadającego zgodę na pobyt tolerowany jest legalny. Brak zasadności

							stosowania opcji wobec przebywających bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP.
17	Art. 4	Obowiązki pracodawców					
18	Art. 4 (1 a)	Państwa członkowskie zobowiązują pracodawców do tego, aby: a) przed podjęciem zatrudnienia przez obywateli krajów trzecich wymagali od nich posiadania i przedstawienia ważnego zezwolenia na pobyt lub innego zezwolenia upoważniającego ich do pobytu;	T	Art. 2	Art. 2. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest obowiązany żądać od cudzoziemca przedstawienia przed rozpoczęciem pracy ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.		
19	Art. 4 (1 b)	przechowywali – co najmniej przez cały okres zatrudnienia – kopię lub odpis zezwolenia na pobyt lub innego zezwolenia upoważniającego do pobytu do celów przedstawienia przy ewentualnej kontroli ze strony właściwych organów państw członkowskich;	T	Art. 3 Art. 20	Art. 3. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest obowiązany do przechowywania przez cały okres wykonywania pracy przez cudzoziemca kopii dokumentu, o którym mowa w art. 2. Art. 20. 1. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 1 ust. 2, na podstawie stosunku pracy jest obowiązany do uzupełnienia akt osobowych cudzoziemca pozostającego w zatrudnieniu w dniu wejścia w życie ustawy w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy o kopię dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zatrudnionego cudzoziemca oraz przesłania - w razie potrzeby - korekty zgłoszenia cudzoziemca do ubezpieczeń społecznych. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do		

					podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi , o którym mowa w art. 1 ust. 2, na innej podstawie niż stosunek pracy.		
20	Art. 4 (1 c)	powiadamiali właściwe organy wyznaczone przez państwa członkowskie w terminie określonym przez każde z państw członkowskich o rozpoczęciu zatrudnienia obywateli krajów trzecich.	N/T			- art. 36 SUS przewiduje obowiązek zgłoszenia każdej osoby podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu do ubezpieczeń społecznych w określonym terminie (także z informacją o obywatelstwie). Rozp. MPiPS z 23.10. 2009 ws. określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych	Zgłoszenia do ZUS nie obejmują wykonujących pracę na podstawie umów o dzieło.

						warunkach lub w szczególnym charakterze oraz innych dokumentów.	
21	Art. 4 (2)	Państwa członkowskie mogą przewidzieć uproszczoną procedurę powiadamiania na mocy ust. 1 lit. c), w przypadku gdy pracodawca jest osobą fizyczną, a zatrudnienie jest podejmowane na użytek prywatny tej osoby.	N			Art. 47a ust. 2 ust. o SUS, przewiduje uproszczony tryb dla płatników rozliczających składki za nie więcej niż 5 osób (w formie dokumentu pisemnego albo wydruku z oprogramowania, a nie ja pozostali poprzez transmisję danych w formie dokumentu elektronicznego ze specjalnego oprogramowania).	FAKULTATYWNY PL – stosuje.
22	Art. 4 (2 Zd. drugie)	Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że powiadomienie na mocy ust. 1 lit. c) nie jest wymagane, w przypadku gdy pracownikowi przyznano status rezydenta długoterminowego na mocy dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi	N				FAKULTATYWNY PL – nie stosuje. Obowiązek zgłoszenia do ZUS niezależnie od podstawy pobytu.
23	Art. 4 (3)	Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawcy, którzy wypełnili swoje obowiązki określone w ust. 1,	T	Art. 4	Art. 4. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie podlega odpowiedzialności za powierzenie		

		nie byli pociągani do odpowiedzialności za naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 3, chyba, że pracodawcy wiedzieli, że dokument przedstawiony jako ważne zezwolenie na pobyt lub inne zezwolenie upoważniające do pobytu zostały sfalszowane.			wykonywania pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki: 1) wypełnił obowiązki, o których mowa w art. 2 i 3, chyba że podmiot powierzający wykonywanie pracy wiedział, że przedstawiony dokument uprawniający do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej został sfalszowany; 2) zgłosił cudzoziemca, któremu powierzył wykonywanie pracy, do ubezpieczeń społecznych, o ile obowiązek taki wynika z obowiązujących przepisów.			
24	Art. 5	Kary finansowe						
25	Art. 5 (1)	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 3, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom wobec pracodawcy.	T	Art. 11 Art. 12	Art. 23 ust. 1 pkt 55b ustawy o PIT: 55b) należnych, wypłaconych, dokonanych lub postawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2, 5 i 7–9 cudzoziemcowi, który w okresie świadczenia pracy lub wykonywania osobiście działalności na terytorium RP nie posiadał ważnego, wymaganego na podstawie odrębnych przepisów, dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP, a także składek z tytułu tych należności w części finansowanej przez płatnika składek oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy temu cudzoziemcowi; Art. 16 ust. 1 pkt 57b ustawy o CIT:	Art. 120 ust. o promocji zatrudnienia...		

					57b) należnych, wypłaconych, dokonanych lub postawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2, 5 i 7-9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych cudzoziemcowi, który w okresie świadczenia pracy lub wykonywania osobiście działalności na terytorium RP nie posiadał ważnego, wymaganego na podstawie odrębnych przepisów, dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP, a także składek z tytułu tych należności w części finansowanej przez płatnika składek oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy temu cudzoziemcowi;		
26	Art. 5 (2 a)	Kary za naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 3, obejmują: a) kary finansowe, których kwota wzrasta w zależności od liczby nielegalnie zatrudnionych obywateli krajów trzecich; oraz	N			Art. 120 ust. 1 o promocji zatrudnienia... W zw. z art. 33 KW	
27	Art. 5 (2 b)	b) pokrycie kosztów powrotu nielegalnie zatrudnionych obywateli krajów trzecich w tych przypadkach, gdy przeprowadzane są procedury powrotu. Państwa członkowskie mogą zamiast tego zadecydować, aby kary finansowe na mocy lit. a) odzwierciedlały co najmniej średnie koszty powrotu.	N			Art. 96 ust. 3 ust. o cudzoziemcach	
28	Art. 5 (3)	Państwa członkowskie mogą przewidzieć zmniejszone kary	N				FAKULTATYWNY PL – nie stosuje.

		finansowe, w przypadku gdy pracodawca jest osobą fizyczną, która zatrudnia nielegalnie przebywającego obywatela kraju trzeciego na swój użytek prywatny i gdy zatrudnienie nie odbywa się w warunkach szczególnego wyzysku.				
29	Art. 6	Wyplata zaległych należności przez pracodawców				
30	Art. 6 (1 a)	W odniesieniu do każdego naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 3, państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawca ponosił odpowiedzialność za zapłatę: a) wszelkiego zaległego wynagrodzenia nielegalnie zatrudnionemu obywatelowi kraju trzeciego. Domniemywa się, że uzgodniona wysokość wynagrodzenia jest co najmniej równa płacy przewidzianej w mających zastosowanie przepisach o płacy minimalnej, w układach zbiorowych lub zgodnie z praktyką ustaloną w odpowiednich sektorach zatrudnienia, chyba że pracodawca lub pracownik mogą dowieść innej wysokości wynagrodzenia, przy jednoczesnym poszanowaniu, w stosownych przypadkach, bezwzględnie obowiązujących krajowych przepisów dotyczących płac;	N			Art. 80 KP i art. 78 § 1 KP; Art. 282 § 1 pkt. 1 KP Art. 6 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Art. 628 KC
31	Art. 6 (1 b)	b) kwoty odpowiadającej wszelkim podatkom i składkom na ubezpieczenie społeczne, które	N			- w zakresie podatków: art. 31 ust. o PIT

		pracodawca zapłaciłby, gdyby obywatel kraju trzeciego był zatrudniony legalnie, w tym odsetek za zwłokę i odpowiednich kar administracyjnych;				- w zakresie ubezpieczeń społecznych: Art. 23, 24 w zw. z art. 36 i 47 SUS	
32	Art. 6 (1 c)	c) w stosownych przypadkach – wszelkich kosztów związanych z przesłaniem zaległych płatności do kraju, do którego obywatel kraju trzeciego powrócił lub został wydalony.	T	Art. 7	Art. 7. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany pokryć koszty związane z przesłaniem cudzoziemcowi zaległych należności do państwa, do którego cudzoziemiec powrócił lub został wydalony.		
33	Art. 6 (2 a)	W celu zapewnienia dostępności skutecznych procedur stosowania ust. 1 lit. a) i c) oraz z należytych uwzględnieniem art. 13 państwa członkowskie wprowadzają w życie mechanizmy w celu zapewnienia nielegalnie zatrudnionym obywatelom krajów trzecich możliwości: a) wystąpienia z roszczeniem – z zastrzeżeniem okresu przedawnienia określonego w prawie krajowym – przeciwko swojemu pracodawcy i wyegzekwowania orzeczenia przeciwko pracodawcy w związku z wszelkim zaległym wynagrodzeniem, także w przypadku gdy powrócili oni lub zostali wydaleny; lub			Art. 6. 1. Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu, któremu powierzono wykonywanie pracy, przysługuje roszczenie o wypłatę zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń.	Art. 242 KP	Obowiązujące przepisy ustawy o cudzoziemcach nie uniemożliwiają wystąpienia przez nielegalnie zatrudnionego cudzoziemca z roszczeniem przeciwko pracodawcy, także w przypadku, gdy cudzoziemiec powrócił do kraju pochodzenia lub został wydalony.
34	Art. 6 (2 b)	wezwania właściwego organu państwa członkowskiego, jeżeli	N			art. 11 ust. 1 pkt. 7 ust. o PIP	

		przepisy krajowe przewidują taką możliwość, do wszczęcia procedury w celu odzyskania zaległego wynagrodzenia, bez konieczności wnoszenia przez nich powództwa w tej sprawie.					
35	Art. 6 (2 zd. drugie)	Nielegalnie zatrudnieni obywatele krajów trzecich przed wykonaniem decyzji nakazującej powrót są systematycznie i obiektywnie informowani o prawach przysługujących im na mocy niniejszego ustępu oraz na mocy art. 13.	T	Art. 16	art. 10 ust. 1a ustawy o cudzoziemcach: 1a. W przypadku postępowania w sprawach o wydalenie z terytorium RP w pouczeniu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się także informację o możliwości: 1) wystąpienia z roszczeniem przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy cudzoziemcowi oraz wyegzekwowania orzeczenia wydanego przeciwko takiemu podmiotowi, w związku z zaległym wynagrodzeniem, również w przypadku powrotu lub wydalenia z terytorium RP; 2) udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na okres trwania postępowania karnego toczącego się przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy, w którym cudzoziemiec występuje w charakterze pokrzywdzonego: a) przez przestępstwo powierzenia wykonywania pracy w warunkach szczególnego wyzysku, o którym mowa w art. 264c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, b) małoletniego przebywającego bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP, któremu powierzono wykonywanie pracy. 3) podjęcia innych działań przeciwko podmiotowi powierzającemu		

					wykonywanie pracy cudzoziemcowi, w szczególności zawiadomienia właściwych organów.		
36	Art. 6 (3)	W celu stosowania przepisów ust. 1 lit. a) i b) państwa członkowskie przewidują domniemanie istnienia stosunku pracy przez okres przynajmniej trzech miesięcy, chyba że, między innymi, pracodawca lub pracownik dowiodą innego okresu trwania zatrudnienia.	T	Art. 6 ust. 2 - 4	<p>Art. 6</p> <p>2. W przypadku powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi na podstawie stosunku pracy, przy dochodzeniu zaległego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, domniemywa się istnienie stosunku pracy przez okres co najmniej trzech miesięcy, chyba że pracodawca lub cudzoziemiec dowiodą innego okresu zatrudnienia.</p> <p>3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku wydawania orzeczenia o istnieniu stosunku pracy.</p> <p>4. W przypadku powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi na innej podstawie niż stosunek pracy, przy dochodzeniu zaległego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, domniemywa się, że za wykonanie powierzonych pracy uzgodniono wynagrodzenie w wysokości trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę, chyba że podmiot powierzający wykonywanie pracy lub cudzoziemiec dowiodą, że wynagrodzenie zostało uzgodnione w innej wysokości.</p>		
37	6 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie niezbędnych mechanizmów zapewniających nielegalnie zatrudnionym obywatelom krajów trzecich możliwość otrzymania wypłaty wszelkiego zaległego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1 lit. a), odzyskanych wskutek powództw, o	T	Art. 7	Art. 7. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany pokryć koszty związane z przesłaniem cudzoziemcowi zaległych należności do państwa, do którego cudzoziemiec powrócił lub został wydalony.	KPC	

		których mowa w ust. 2, także w przypadku gdy powrócili oni lub zostali wydalenii.					
38	Art. 6 (5)	5. W odniesieniu do przypadków wydania zezwolenia na pobyt na czas określony zgodnie z art. 13 ust. 4, państwa członkowskie określają w prawie krajowym warunki, na jakich okres ważności tych zezwoleń może zostać przedłużony do czasu otrzymania przez obywatela kraju trzeciego wypłaty wszelkiego swojego zaległego wynagrodzenia odzyskanego na mocy ust. 1 niniejszego artykułu.	T	Art. 16	<p>Art. 53a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach:</p> <p>Zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony można udzielić cudzoziemcowi, który:</p> <p>(...)</p> <p>3a) jest pokrzywdzonym, o którym mowa w art. 10 ust. 1a pkt 2,</p> <p>3b) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia udzielonego na czas trwania postępowania karnego toczącego się przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi, który zamierza kontynuować pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu otrzymania zaległego wynagrodzenia od podmiotu powierzającego wykonanie pracy, jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes cudzoziemca,</p> <p>4) wykaże, że zachodzą okoliczności inne niż określone w pkt 1–3b lub w art. 53 ust. 1.</p> <p>Art. 53b. 1. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1, 2, 7, 9, 13, 14 i 16-18 oraz w art. 53a ust. 1 pkt 1-3, 3b i 4, jest obowiązany posiadać:</p> <p>1) ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium RP oraz</p> <p>2) stabilne i regularne źródło dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu</p>		

					w przypadkach, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1, 2, 7, 9, 13 i 14 oraz w art. 53a ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 2, 3b i 4; 3) wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania i powrotu w przypadkach, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 16-18 oraz w art. 53a ust. 1 pkt 1 lit. a		
39	Art. 7	Inne środki					
40	Art.7 (1 a)	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w stosownych przypadkach wobec pracodawców miały także zastosowanie następujące środki: a) pozbawienie uprawnienia do korzystania z niektórych lub wszystkich świadczeń, pomocy lub dotacji publicznych, w tym funduszy UE zarządzanych przez państwa członkowskie, na okres do pięciu lat;	T	Art. 5 Art. 15	Art. 5. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, sąd może orzec: 1) zakaz dostępu do, pochodzących ze środków publicznych, pomocy lub dotacji, w tym dotacji celowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na okres trzech lat od dnia uprawomocnienia się wyroku (...). Art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary: art. 9 ust. 1 pkt 2a: zakaz dostępu do, pochodzących ze środków publicznych, pomocy lub dotacji, w tym dotacji celowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c Kodeksu karnego; Art. 9 ust. 2: Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–2a, 3 i 4, orzeka się na okres od 1 roku do lat 5;	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (art.169 i 207);	Tzw. dopłaty rolne regulowane w następujących ustawach: - ust. z dnia 26 stycznia 2007 roku o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego; - ust. z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, - ust. z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych; - ust. z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynku owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu

					<p>orzeka się je w latach.</p> <p>Art. 16 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...: (...)</p> <p>7) przeciwko wolności oraz wolności seksualnej i obyczajności, określone w art. 189a, art. 199 i 200, art. 202 § 3–4b, art. 203 i art. 204 Kodeksu karnego; (...)</p> <p>9) przeciwko porządkowi publicznemu, określone w art. 252, art. 256–258, art. 263, art. 264, art. 264b i art. 264c Kodeksu karnego;</p> <p>9a) przeciwko rodzinie i opiece określone w art. 211a Kodeksu karnego;</p>		<p>paszowego, - ust. z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych.</p> <p>Uwaga zmiany dot. art. 16 pkt 7 i 9a wynikają z uchylecia w 2010 r. art. 253 KK.</p>
41	Art. 7 (1 b)	b) wykluczenie z udziału w zamówieniach publicznych określonych w dyrektywie 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi, na okres do pięciu lat;	T	Art. 17	<p>Art. 24 ust. 1 PZP:</p> <p>Z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się: (...)</p> <p>10) przez okres 1 roku od dnia uprawomocnienia się wyroku, wykonawców będących osobami fizycznymi, które prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub 264c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny);</p> <p>11) przez okres 1 roku od dnia uprawomocnienia się wyroku, wykonawców będących spółką jawną, spółką partnerską, spółką komandytową, spółką komandytowo - akcyjną lub osobą prawną, których odpowiednio wspólnika, partnera, członka zarządu, komplementariusza lub urzędującego członka organu zarządzającego prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub 264c ustawy z dnia 6 czerwca</p>		

					1997 r. – Kodeks karny.”;		
					Art. 133 ust. 3. Do zamówień sektorowych nie stosuje się art. 24 ust. 1 pkt 10 i 11, art. 100 ust. 2 i art. 102 ust. 3.		
42	Art. 7 (1 c)	c) nakaz zwrotu niektórych lub wszystkich świadczeń, pomocy lub dotacji publicznych, w tym funduszy UE zarządzanych przez państwa członkowskie, przyznanych pracodawcy w okresie do 12 miesięcy poprzedzających wykrycie nielegalnego zatrudnienia;	T	Art. 5 Art. 15	<p>Art. 5. W przypadku skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, sąd może orzec:</p> <p>(...)</p> <p>2) obowiązek zwrotu przyznanej pomocy lub udzielonych dotacji, o których mowa w pkt 1, uzyskanych w okresie 12 miesięcy poprzedzających uprawomocnienie się wyroku.</p> <p>Art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary:</p> <p>art. 9 ust. 1 pkt 2b: obowiązek zwrotu przyznanej pomocy lub udzielonych dotacji, o których mowa w pkt 2a, uzyskanych w okresie 12 miesięcy poprzedzających uprawomocnienie się wyroku albo orzeczenia, o którym mowa w art. 4 – w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c Kodeksu karnego;</p> <p>Art. 16 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...:</p> <p>(...)</p> <p>7) przeciwko wolności oraz wolności seksualnej i obyczajności, określone w art.</p>	ust. o finansach publicznych (art.169 i 207)	vide poz 40 (wdrożenie art.7 ust.1)
							Uwaga zmiany dot. art. 16 pkt 7 i 9a wynikają z uchylecia w 2010 r. art. 253 KK.

					189a, art. 199 i 200, art. 202 § 3–4b, art. 203 i art. 204 Kodeksu karnego; (...) 9) przeciwko porządkowi publicznemu, określone w art. 252, art. 256–258, art. 263, art. 264, art. 264b i art. 264c Kodeksu karnego; 9a) przeciwko rodzinie i opiece określone w art. 211a Kodeksu karnego;		
43	Art. 7 (1 d)	d) czasowe lub trwale zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełnienia naruszenia, albo czasowe lub trwale cofnięcie pozwolenia na wykonywanie danej działalności gospodarczej, w przypadkach uzasadnionych powagą naruszenia.	T	Art. 18	Art. 18 m ust. o promocji zatrudnienia...: Marszałek województwa wykreśla, w drodze decyzji, podmiot wpisany do rejestru w przypadku: (...) 9) powierzenia, na podstawie przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	art. 41 § 2 KK	
44	Art. 7 (2)	Państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu ust. 1 w przypadkach, gdy pracodawcy są osobami fizycznymi, a zatrudnienie ma miejsce na ich użytek prywatny.	N				FAKULTATYWNY PL – stosuje częściowo - w stosunku do osób fizycznych, gdy zatrudnienie miało miejsce na ich użytek prywatny w przypadku uporczywego zatrudnianie obywatela państwa trzeciego przebywającego nielegalnie. Jest to konsekwencja penalizacji tego czynu na poziomie

							wykroczeń.
45	Art. 8	Podwykonawstwo					
46	Art. 8 (1)	<p>1. W przypadku gdy pracodawca jest podwykonawcą oraz bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego dotyczących prawa regresu lub przepisów prawa krajowego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, państwa członkowskie zapewniają, aby wykonawca, którego pracodawcą jest bezpośrednim podwykonawcą, mógł ponosić odpowiedzialność, obok lub zamiast pracodawcy, za zapłatę:</p> <p>a) wszelkich kar finansowych nałożonych na mocy art. 5; oraz</p> <p>b) wszelkich zaległych płatności należnych na mocy art. 6 ust. 1 lit. a) i c) oraz art. 6 ust. 2 i 3.</p>	T	Art. 8 ust. 1	<p>Art. 8. 1. Jeżeli podmiotem powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest podwykonawca, wykonawca jest obowiązany do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wypłaty cudzoziemcowi zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń oraz pokrycia kosztów związanych z przesłaniem cudzoziemcowi zaległych należności do państwa, do którego cudzoziemiec powrócił lub został wydalony, w przypadku gdy: <ol style="list-style-type: none"> a) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, będący bezpośrednim podwykonawcą wykonawcy jest niewypłacalny, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, lub upoczywie uchyla się od wypłaty wynagrodzenia, lub b) przemawia za tym szczególnie ważny interes cudzoziemca; 2) zapłaty kary grzywny z tytułu powierzenia przez podwykonawcę wykonywania pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 3) poniesienia kosztów wydalenia 		Uwaga w polskiej wersji błędne tłumaczenie, zaznaczona korekta robocza.

					cudzoziemca, o których mowa w art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.	
47	Art. 8 (2)	W przypadku gdy pracodawca jest podwykonawcą, państwa członkowskie zapewniają, aby główny wykonawca i każdy bez pośredni podwykonawca – w przypadku gdy wiedzieli oni, że podwykonawca zatrudnił nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich – mogli ponosić odpowiedzialność za dokonanie płatności, o których mowa w ust. 1, obok lub zamiast zatrudniającego podwykonawcy lub wykonawcy, którego pracodawca jest bezpośrednim podwykonawcą.	T	Art. 9 ust. 1	<p>Art. 9. 1. Główny wykonawca oraz każdy podwykonawca, który pośredniczy między głównym wykonawcą a podmiotem powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są solidarnie obowiązani do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wypłaty zasądzonego zaległego wynagrodzenia i związanych z nim świadczeń oraz pokrycia kosztów związanych z przesłaniem zaległych należności do państwa, do którego cudzoziemiec powrócił lub został wydalony, 2) zapłaty kary grzywny z tytułu powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 3) poniesienia kosztów wydalenia cudzoziemca, o których mowa w art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach <p>– jeżeli wiedzieli, że podmiot powierzył wykonywanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a podmiot ten lub wykonawca, wykonawca, o którym mowa w art. 8, jest niewypłacalny w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych</p>	Uwaga w polskiej wersji błędne tłumaczenie, zaznaczona korekta robocza.

					w razie niewypłacalności pracodawcy, uporczywie uchyla się od wypłaty wynagrodzenia lub przemawia za tym szczególnie ważny interes cudzoziemca.		
48	Art. 8 (3)	Wykonawca, który spełnił wymogi należytej staranności określone w prawie krajowym, nie ponosi odpowiedzialności na mocy ust. 1 i 2.	T	Art. 8 ust.2 Art. 9 ust. 2	Art. 8. 2. Wykonawca, o którym mowa w ust. 1, nie ponosi odpowiedzialności w zakresie określonym w tym przepisie, jeżeli wykaże, że spełnił wymagania należytej staranności, w szczególności zobowiązał podwykonawcę do niepowierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz sprawdził wykonanie obowiązku zgłoszenia cudzoziemców do ubezpieczeń społecznych. Art. 9. 2. Główny wykonawca oraz podwykonawca, o którym mowa w ust. 1, nie ponosi odpowiedzialności w zakresie określonym w tym przepisie, jeżeli spełnił wymagania należytej staranności określone w art. 8 ust. 2.		
49	Art. 8 (4)	W ramach prawa krajowego państwa członkowskie mogą przyjąć bardziej rygorystyczne przepisy dotyczące odpowiedzialności.	N				FAKULTATYWNY PL – nie stosuje
50	Art. 9	Przestępstwo					
51	Art. 9 (1)	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 3, stanowiło przestępstwo, jeżeli zostało popełnione umyślnie, w każdej z następujących okoliczności określonych w prawie krajowym:	T	Art. 13 Art. 18	Art. 264b i 264c KK: Art. 264b. Kto powierza wykonywanie pracy małoletniemu przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP lub powierza wykonywanie pracy w tym samym czasie wielu osobom przebywającym bez ważnego dokumentu		

		<p>a) naruszenie trwa lub jest uporczywie ponawiane;</p> <p>b) naruszenie dotyczy jednoczesnego zatrudniania znaczącej liczby nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich;</p> <p>c) naruszeniu towarzyszą warunki pracy powodujące szczególnie wyzysk;</p> <p>d) naruszenie popełnione jest przez pracodawcę, który mimo że nie został oskarżony o przestępstwo ustanowione zgodnie z decyzją ramową 2002/629/WSiSW ani skazany za takie przestępstwo, korzysta z pracy lub usług nielegalnie przebywającego obywatela kraju trzeciego ze świadomością, że jest on ofiarą handlu ludźmi;</p> <p>e) naruszenie dotyczy nielegalnego zatrudnienia małoletniego.</p>			<p>uprawniającego do pobytu na terytorium RP lub w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą uporczywie powierza wykonywanie pracy osobie przebywającej bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.</p> <p>Art. 264c. Kto powierza wykonywanie pracy pokrzywdzonemu przestępstwem określonym w art. 189a § 1 przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP lub powierza wykonywanie pracy w warunkach szczególnego wyzysku osobie przebywającej bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p> <p>Art. 120 ust. 1a ust. o promocji zatrudnienia...:</p> <p>1a. Kto uporczywie powierza wykonywanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy praca ta nie ma związku z prowadzoną przez powierzającego wykonywanie pracy działalnością gospodarczą, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł albo karze ograniczenia wolności.</p>		
52	Art. 9 (2)	Państwa członkowskie zapewniają, aby podżeganie do popełnienia umyślnych czynów, o których mowa w ust. 1, oraz pomocnictwo w ich popełnieniu podlegały karze jako	T	Art. 18	<p>Art. 120 ust. 1b ust. o promocji zatrudnienia...:</p> <p>1b. Podżeganie i pomocnictwo do czynu, o którym mowa w ust. 1a, są karalne.</p>	art. 19 § 2 i 3 KK art. 14 § 3 KW	

		przestępstwo.					
53	Art. 10	Sankcje karne					
54	Art. 10 (1)	Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoby fizyczne dopuszczające się przestępstwa, o którym mowa w art. 9, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym	T		Vide wdrożenie art. 9.1 (poz. 51)	- art. 264a § 1b KK	
55	Art. 10 (2)	O ile nie zakazują tego zasady ogólne prawa, sankcje karne przewidziane w niniejszym artykule można stosować na mocy prawa krajowego bez uszczerbku dla innych kar lub środków o charakterze innym niż karny, oraz może im towarzyszyć publikacja orzeczenia sądu dotyczącego danej sprawy.	N			art. 50 KK (podanie wyroku do publicznej wiadomości)	FAKULTATYWNY
56	Art. 11	Odpowiedzialność osób prawnych					
57	Art. 11 (1)	1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość pociągnięcia osób prawnych do odpowiedzialności za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 9, w przypadku gdy takie przestępstwo zostało popełnione na ich korzyść przez jakąkolwiek osobę – działającą samodzielnie lub jako członek organu osoby prawnej – która pełni tam funkcje kierownicze, polegające na: a) prawie do reprezentowania osoby prawnej; b) prawie do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub	N			Art. 3. ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...	

		c) prawie do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.						
58	Art.11 (2)	2. Państwa członkowskie zapewniają także, aby osoba prawna mogła być pociągnięta do odpowiedzialności w przypadkach, w których brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 1, umożliwił popełnienie na korzyść osoby prawnej przestępstwa, o którym mowa w art. 9, przez osobę działającą pod jej zwierzchnictwem.	T	Art. 15	<p>Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary:</p> <p>art. 9 ust. 1 pkt 2a i 2b:</p> <p>2a) zakaz dostępu do, pochodzących ze środków publicznych, pomocy lub dotacji, w tym dotacji celowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c Kodeksu karnego;</p> <p>2b) obowiązek zwrotu przyznanej pomocy lub udzielonych dotacji, o których mowa w pkt 2a, uzyskanych w okresie 12 miesięcy poprzedzających uprawomocnienie się wyroku albo orzeczenia, o którym mowa w art. 4 – w przypadku skazania osoby, o której mowa w art. 3, za przestępstwo, o którym mowa w art. 264b lub art. 264c Kodeksu karnego;</p> <p>Art. 9 ust. 2: Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–2a, 3 i 4, orzeka się na okres od 1 roku do lat 5; orzeka się je w latach.</p> <p>Art. 16 : (...)</p> <p>7) przeciwko wolności oraz wolności seksualnej i obyczajności, określone w art. 189a, art. 199 i 200, art. 202 § 3–4b, art. 203 i art. 204 Kodeksu karnego;</p>			<p>Uwaga zmiany dot. art. 16 pkt 7 i 9a wynikają z uchylecia w 2010 r. art. 253 KK.</p>

					(...) 9) przeciwko porządkowi publicznemu, określone w art. 252, art. 256–258, art. 263, art. 264, art. 264b i art. 264c Kodeksu karnego; 9a) przeciwko rodzinie i opiece określone w art. 211a Kodeksu karnego;		
59	Art. 11 (3)	Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 nie wyklucza postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które są sprawcami, podżegaczami lub pomocnikami w popełnianiu przestępstwa, o którym mowa w art. 9.	N			art. 6 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...	
60	Art. 12	Sankcje wobec osób prawnych					
61	Art. 12	Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby osoby prawne, które zostały pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z art. 11, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom, które mogą obejmować środki takie jak te, o których mowa w art. 7.	T		Vide wdrożenie art. 11	Art.7 i art. 9 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...	
62	Art. 12 zd. drugie	Państwa członkowskie mogą zdecydować o podaniu do publicznej wiadomości listy pracodawców, którzy są osobami prawnymi i którzy zostali pociągnięci do odpowiedzialności za popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 9.	N			art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych...	FAKULTATYWNY PL – stosuje pośrednio (możliwość orzeczenia podania wyroku do publicznej wiadomości)

63	Art. 13	Ułatwienie wnoszenia skarg					
64	Art. 13 (1)	Państwa członkowskie zapewniają skuteczne mechanizmy umożliwiające nielegalnie zatrudnionym obywatelom krajów trzecich wnoszenie skarg przeciwko swoim pracodawcom, bezpośrednio lub za pośrednictwem osób trzecich wyznaczonych przez państwa członkowskie, takich jak związki zawodowe lub inne organizacje lub właściwy organ państwa członkowskiego, jeżeli został przewidziany w przepisach krajowych.	N			Art. 462 , 465 §1 KPC Art. 10 ust o PIP art. 17 § 2 Kodeks postępowania ws. o wykroczenia	
65	13 (2)	Państwa członkowskie zapewniają, aby strony trzecie, które zgodnie z kryteriami określonymi w prawie krajowym mają uzasadniony interes w zapewnieniu przestrzegania przepisów niniejszej dyrektywy, mogły wszczynać wszelkie postępowania administracyjne lub sądowe przewidziane w celu wdrożenia niniejszej dyrektywy albo w imieniu nielegalnie zatrudnionego obywatela kraju trzeciego, albo wspierając go, za jego zgodą.	N			Art. 7, 8, 462 KPC Art. 10 PIP art. 17 § 2 Kodeks postępowania ws. o wykroczenia	
66	13 (3)	Udzielanie pomocy obywatelom krajów trzecich we wnoszeniu skarg nie jest uważane za ułatwianie nielegalnego pobytu na mocy dyrektywy Rady 2002/90/WE z dnia 28 listopada 2002 r. definiującej ułatwianie nielegalnego wjazdu,	N				

		tranzytu i pobytu.					
67	13 (4)	W odniesieniu do przestępstw objętych art. 9 ust. 1 lit. c) lub e), państwa członkowskie określają w prawie krajowym warunki, na jakich mogą przyznawać, w zależności od przypadku, zezwolenia na pobyt na czas ograniczony, w zależności od czasu trwania odpowiedniego postępowania krajowego, zainteresowanym obywatelom krajów trzecich, na zasadach porównywalnych do tych, które mają zastosowanie do obywateli krajów trzecich objętych zakresem dyrektywy 2004/81/WE.	T	Art. 16	Art. 53a ust. 1 ustawy o cudzoziemcach: Zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony można udzielić cudzoziemcowi, który: (...) „3a) jest pokrzywdzonym, o którym mowa w art. 10 ust. 1a pkt 2, 3b) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia udzielonego na czas trwania postępowania karnego toczącego się przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonanie pracy cudzoziemcowi, który zamierza kontynuować pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu otrzymania zaległego wynagrodzenia od podmiotu powierzającego wykonanie pracy, jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes cudzoziemca, 4) wykaże, że zachodzą okoliczności inne niż określone w pkt 1–3b lub w art. 53 ust. 1.		
68	Art. 14	Kontrole					
69	14 (1)	Państwa członkowskie zapewniają, aby na ich terytorium przeprowadzane były skuteczne i odpowiednie kontrole mające na celu kontrolę zatrudniania nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich. Kontrole takie oparte są przede wszystkim na ocenie ryzyka , która ma być przygotowana przez	T	Art. 10 Art. 14 Art. 18 Art. 19	Ustawa o Straży Granicznej: Art. 1 ust. 2 Do zadań Straży Granicznej należy: (...) 4. rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w zakresie właściwości Straży Granicznej, a w szczególności: (...)	ust. o PIP; ust. o Straży Granicznej	

	właściwe organy w państwach członkowskich.		<p>i) przestępstw określonych w art. 264a, 264b i 264c Kodeksu karnego.</p> <p>5. Straż Graniczna współpracuje z ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych przy określaniu – na podstawie oceny ryzyka powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektorów działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu tego zjawiska.;</p> <p>Art. 9 1f. Straż Graniczna, w celu zapewnienia skuteczności przeprowadzania kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców oraz powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom, może korzystać, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z danych zgromadzonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na koncie ubezpieczonego oraz koncie płatnika składek, dotyczących cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych oraz płatników powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom.</p> <p>Art. 9e. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Straż Graniczną w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:</p>	
--	--	--	---	--

				<p>(...) 6b) określonych w art. 264a, 264b i 264c Kodeksu karnego, (...) gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.</p> <p>Art. 9 f ust. 1</p> <p>W sprawach o przestępstwa: (...) 2a) określonych w art. 264a, 264b i 264c Kodeksu karnego (...) - czynności operacyjno-rozpoznawcze, zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawnym nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.</p> <p>Art. 50 SUS</p> <p>3. Dane zgromadzone na koncie</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, komornikom sądowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz Komisji Nadzoru Finansowego, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.</p> <p>(...)</p> <p>9. Dane zgromadzone na kontaktach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie oraz Komisji Nadzoru Finansowego, a także w zakresie niezbędnym do realizacji świadczeń rodzinnych wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.”,</p> <p>(...)</p> <p>11. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje Straży Granicznej oraz Państwowej Inspekcji Pracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykaz obejmujący dane płatników, którzy w ostatnim kwartale zgłosili do ubezpieczeń społecznych co najmniej jednego cudzoziemca – w terminie do końca ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po upływie kwartału, którego wykaz dotyczy oraz 2) dane ubezpieczonego cudzoziemca – w terminie 7 dni od dnia otrzymania 	
--	--	--	--	--	--

				<p>pisemnego wniosku Straży Granicznej lub Państwowej Inspekcji Pracy.</p> <p>12. Dane, o których mowa w ust. 11 pkt 1, obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) numer NIP; 2) numer REGON; 3) numer PESEL; 4) numer według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD); 5) serię i numer dowodu osobistego albo paszportu, jeżeli płatnikowi składek nie nadano numeru NIP, REGON lub jednego z nich; 6) nazwę skróconą; 7) imię i nazwisko; 8) adres siedziby; 9) adres do korespondencji; 10) adres miejsca prowadzenia działalności; 11) liczbę cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych; 12) obywatelstwo cudzoziemców; 13) tytuł ubezpieczenia cudzoziemców. <p>13. Dane, o których mowa w ust. 11 pkt 2, obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości; 2) numery NIP i PESEL, jeżeli zostały nadane; 3) imię i nazwisko, datę urodzenia; 4) obywatelstwo; 5) płeć; 6) adres zameldowania; 7) adres zamieszkania; 8) adres do korespondencji; 9) kod tytułu ubezpieczenia; 10) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych; 	
--	--	--	--	--	--

				<p>11) datę zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych;</p> <p>12) datę wygaśnięcia obowiązku ubezpieczeń społecznych, wyrejestrowania ubezpieczonego z ubezpieczeń społecznych;</p> <p>13) wymiar czasu pracy;</p> <p>14) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz datę opłacenia składki – w przypadku danych przekazywanych do Państwowej Inspekcji Pracy.</p> <p>Art.4 ustawy o promocji zatrudnienia...</p> <p>7. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych:1) określa – na podstawie oceny ryzyka powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektory działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;</p> <p>8. Ministrowie właściwi do spraw odpowiednio budownictwa, finansów publicznych, gospodarki, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, rybołówstwa, transportu, turystyki, zabezpieczenia społecznego, spraw zagranicznych oraz zdrowia są obowiązani do współpracy z ministrami, o których mowa w ust. 7, przy ocenie ryzyka i określaniu sektorów działalności o szczególnym natężeniu</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Art. 10 ust. o PIP: 1a. Państwowa Inspekcja Pracy współpracuje z ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych przy określaniu – na podstawie oceny ryzyka powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektorów działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu tego zjawiska.</p>		
70	14 (2)	Celem zwiększenia skuteczności kontroli państwa członkowskie – na podstawie oceny ryzyka – regularnie określają sektory działalności, w których koncentruje się zatrudnienie nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich na ich terytorium.	T	Art. 10 Art. 18 Art. 19	<p>Ustawa o Straży Granicznej:</p> <p>Art. 1 ust. 5 5. Straż Graniczna współpracuje z ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych przy określaniu – na podstawie oceny ryzyka powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektorów działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu tego zjawiska.</p> <p>Art.4 ustawy o promocji zatrudnienia...</p> <p>7. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw</p>		

				<p>wewnętrznych: 1) określa – na podstawie oceny ryzyka powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektory działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;</p> <p>8. Ministrowie właściwi do spraw odpowiednio budownictwa, finansów publicznych, gospodarki, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, rybołówstwa, transportu, turystyki, zabezpieczenia społecznego, spraw zagranicznych oraz zdrowia są obowiązani do współpracy z ministrami, o których mowa w ust. 7, przy ocenie ryzyka i określaniu sektorów działalności o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Art. 10 ust. o PIP: 1a. Państwowa Inspekcja Pracy współpracuje z ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych przy określaniu – na podstawie oceny ryzyka powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – sektorów działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją</p>	
--	--	--	--	--	--

					Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu tego zjawiska.		
71	14 (2 zd. drugie)	W odniesieniu do każdego z takich sektorów państwa członkowskie informują Komisję, przed dniem 1 lipca każdego roku, o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli, wyrażonych zarówno w wartościach bezwzględnych, jak i w procencie pracodawców dla każdego sektora, jak również o wynikach tych kontroli.		Art. 10 Art. 18 Art. 19	<p>Art. 10d ustawy o SG:</p> <p>1a. Straż Graniczna jest obowiązana do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, nie później niż do dnia 30 kwietnia następnego roku, zbiorczych wyników kontroli, o której mowa w ust. 1, w zakresie dotyczącym powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem liczby kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku oraz procentowego udziału podmiotów powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym sektorze, o którym mowa w art. 1 ust. 5.</p> <p>Art.4 ustawy o promocji zatrudnienia...</p> <p>7. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych: (...) 2) przygotowuje – na podstawie informacji przekazanych przez Straż Graniczną i Państwową Inspekcję Pracy – i przekazuje Komisji Europejskiej: a) co roku, do dnia 30 czerwca – informacje o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli w zakresie powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez</p>		

				<p>ważnego dokumentu pobytowego oraz procentowym udziale podmiotów powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym sektorze, o którym mowa w pkt 1,</p> <p>b) co trzy lata – sprawozdania z realizacji ustawy określającej skutki powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>Art. 18 ust. o PIP: 2a. Główny Inspektor Pracy jest obowiązany do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, nie później niż do dnia 30 kwietnia następnego roku, zbiorczych wyników kontroli, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4, w zakresie dotyczącym powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem liczby przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli oraz procentowego udziału podmiotów powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym sektorze, o którym mowa w art. 10 ust. 1a.</p>		
72	Art. 15	Korzystniejsze przepisy Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przyjmowania lub				Nie wymaga transpozycji

		utrzymywania przepisów korzystniejszych dla obywateli krajów trzecich, do których ma ona zastosowanie w związku z art. 6 i 13, pod warunkiem że przepisy te są zgodne z niniejszą dyrektywą.				
73	Art. 16	<p>Sporządzanie sprawozdań Do dnia 20 lipca 2014 r., a następnie co trzy lata, Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie oraz, w stosownych przypadkach, wnioski w sprawie zmiany art. 6, 7, 8, 13 i 14. W swoim sprawozdaniu Komisja bada w szczególności wdrażanie przez państwa członkowskie art. 6 ust. 2 i 5. 2. i 7.</p> <p>Państwa członkowskie przesyłają Komisji wszystkie informacje odpowiednie do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1. Informacje te obejmują liczbę i wyniki kontroli przeprowadzonych zgodnie z art. 14 ust. 1, środki zastosowane na mocy art. 13 oraz, w zakresie, w jakim jest to możliwe, środki zastosowane na mocy art. 6</p>	T	Art. 18	<p>Art.4 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia...:</p> <p>7. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych: (...) 2) przygotowuje – na podstawie informacji przekazanych przez Straż Graniczną i Państwową Inspekcję Pracy – i przekazuje Komisji Europejskiej: a) co roku, do dnia 30 czerwca – informacje o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli w zakresie powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez ważnego dokumentu pobytowego oraz procentowym udziale podmiotów powierzających wykonywanie pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym sektorze, o którym mowa w pkt 1, b) co trzy lata – sprawozdania z realizacji ustawy określającej skutki powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</p>	
74	Art. 17	<p>Transpozycja Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne</p>		Przypis 1)	<p>Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień dyrektywy 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r.</p>	

		<p>niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 20 lipca 2011 r. Niezwłocznie informują o tym Komisję.</p> <p>Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.</p> <p>2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.</p>			<p>przewidującej minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 168 z 30.06.2009, str. 24).</p>		
75	Art. 18	<p>Wejście w życie</p> <p>Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i>.</p>				Nie wymaga transpozycji	
76	Art. 19	<p>Adresaci</p> <p>Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.</p>				Nie wymaga transpozycji	

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych.